

ŽUPANIJA KARLOVAČKA
GRAD KARLOVAC

DJEČJI VRTIĆ KARLOVAC
Tkalčeva 2, Karlovac

**GODIŠNJI PLAN I PROGRAM
ODGOJNO OBRAZOVNOG RADA
ZA 2022./2023. PEDAGOŠKU GODINU**

Karlovac, rujan 2022.

Godišnji plan i program rada Dječjeg vrtića Karlovac za 2022./2023. pedagošku godinu razmatralo je Odgojiteljsko vijeće na sjednici dana 29.9.2022.g. te ga je na prijedlog ravnateljice Dječjeg vrtića Karlovac usvojilo Upravno vijeće na 11. sjednici održanoj dana 30.9.2022. god.

RAVNATELJICA

DJEČJEG VRTIĆA:

Danka Pavletić, prof. rehabilitator

Pavletić Danka

PREDSJEDNICA

UPRAVNOG VIJEĆA:

Petra Lončar

Lončar

SADRŽAJ PLANA I PROGRAMA

UVOD	3
1. Ustrojstvo rada	3
1.1. Organizacija rada i radno vrijeme	4
2. Materijalni uvjeti rada	10
3. Njega i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece	11
3.1. Zdravstvena zaštita djece	11
3.2. Prehrana djece	12
3.3. Sanitarno higijenska zaštita djece i ustanove	12
3.4. Evidencije	13
4. Odgojno obrazovni rad	14
4.1. Redovite zadaće u odgojno obrazovnom radu vrtića	16
4.2. Djeca s posebnim odgojno obrazovnim potrebama	17
4.3. Program predškole u okviru redovitog programa	19
4.4. Provođenje posebnih programa	20
4.5. Programi javnih potreba	23
4.6. Posebni kraći programi izvan redovitog programa	31
4.7. Obogaćivanje redovitog programa odgojno obrazovnog rada kroz događanja u vrtiću i društvenoj sredini	34
5. Obrazovanje i stručno usavršavanje	35
6. Suradnja s roditeljima	36
7. Suradnja s društvenim čimbenicima	36
8. Plan i program ravnateljice i članova stručnog tima te zdravstvene voditeljice	37

UVOD

Dječji vrtić Karlovac, Tkalčeva 2, organizira i provodi programe njege, odgoja i obrazovanja, zdravstvene zaštite i prehrane za djecu od navršениh godinu dana života do polaska u osnovnu školu. Kvalitetna odgojna praksa temeljit će se na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje te profesionalnom razvoju i ostvarivanju humanističko razvojne koncepcije, suvremenim pedagoškim koncepcijama i pristupima usmjerenim na dijete, njegove potrebe, prava i razvojne interese vrtić će prilagođavati svoj ustroj i programsku strukturu.

U ovoj pedagoškoj godini djelatnost odgoja i obrazovanja obavljat ćemo na 5 lokacija:

1. Gaza - Tkalčeva 2;
2. Banija – Obala Račkog 8;
3. Novi centar – Smičiklasova 23;
4. Grabrik – Bartola Kašića 17, M. Vrhovca 19 i M. Krleže 31;
5. Zadobarje – Zadobarje 39

1. USTROJSTVO RADA

Nova pedagoška godina započela je s radom 1.rujna 2022 godine. U 2022./2023. pedagošku godinu upisano je 194 nove djece. Trenutno je u vrtić upisano 747 djece. Obzirom da i dalje postoji potreba za upisom djece jasličkog uzrasta koja navršavaju godinu dana tijekom godine upisna komisija će kontinuirano pratiti mogućnosti upisa te ukoliko se oslobode upisna mjesta raspisati naknadne upise.

S obzirom na veliki interes roditelja za smještaj djece u predškolski program otvorena i opremljena jedna nova jaslička skupina u Vrtiću Zadobarje, gdje su sada dvije jasličke skupine, i još jedna jaslička skupina ulici Miroslava Krleže 31, izdvojenoj odgojno-obrazovnoj skupini Vrtića Grabrik. U odnosu na prošlu pedagošku godinu to su dvije nove skupine više te je stoga u ovoj pedagoškoj godini formirano 33 odgojne skupine od čega 9 jasličkih.

Za potrebe djece s posebnim potrebama integriranih u redovite programe dodatno je zaposleno još osam pomoćnika na puno radno vrijeme i pet na nepuno radno vrijeme.

Ove pedagoške godine temeljem upisa djece i suglasnosti od Ministarstva obrazovanja i sporta, realizirat će se slijedeći programi:

- REDOVITI (10-satni) program: 23 odgojne skupine

- POSEBNI (10-satni) programi:

- sportski program - 7 vrtićkih odgojnih skupina
- glazbeni program - 1 vrtićka odgojna skupina
- engleski program – 1 vrtićka odgojna skupina
- program senzomotorne stimulacije – 1 jaslička odgojna skupina
- višednevni programi: - ljetovanje.

1.1. Organizacija rada i radno vrijeme

Poštujući potrebe djece i njihovih roditelja za boravkom djece u vrtiću u okviru desetosatnog programa, organiziran je odgojno-obrazovni rad. Nakon snimljenih potreba roditelja svaka lokacija ima drugačije vrijeme rada s djecom:

Vrtić Gaza, Tkalčeva 2	6.00 – 18.00 sati
Vrtić Banija, Obala Račkog 8	5.30 - 18.00 sati
Vrtić Novi centar, Smičiklasova 23	6.00 - 18.00 sati
Vrtić Grabrik, B. Kašića 17	5.30 – 21.00 sat
Vrtić Grabrik M. Vrhovca 19	6:30 – 16:30 sati
Vrtić Grabrik, M. Krleže 31	6:30 – 16:30 sati
Vrtić Zadobarje, Zadobarje 39	5:30 – 18:00 sati.

1.1.1. Struktura i broj djelatnika zaposlenih na neodređeno vrijeme od 1.9.2022.g.

U ustanovi je od 1.9.2022. godine zaposleno ukupno 100 djelatnika na neodređeno vrijeme.

Strukturu djelatnika čine sljedeća radna mjesta:

Ravnatelj	1
Psiholog	1
Fizioterapeut	1
Zdravstveni voditelj	1
Kineziolog	1
Tajnica	1
Voditelj računovodstva	1
Administrativno-računovodstveni radnici	1,5

Voditelj zaštite na radu	0,5
Odgojitelji	66
Domari	2
Glavni kuhar	1
Kuhar/ica	4
Pomoćna kuharica	1
Spremačice	17

1.1.2. Raspored odgojitelja i tehničkog osoblja po skupinama i objektima u 2022./2023. pedagoškoj godini

VRTIĆ GAZA

ODGOJITELJI:

	2020./21.	Novosel Ana – Danaja Mihalić
S	2019.-2020.	Eldić Martina – Krčelić Senada
S	2019.-2020.	Šeketa Andreja - Tropčić Ivana
S	2018./19.	Galović Alemka – Belančić Maja
S	2018./19.	Narančić Željana - Doroteja Papić
S	2017./18.	Jakuš Dubravka - Ožura Branka
S	2017./18.	Pleše Aleksandra – Presečan Božena
S	2016./17.	Prpić Vesna – Mažuran Irena

TEHNIČKO OSOBLJE:

Vešeraj: Burkić Selvedina

Kuhinja / Spremačice: Mance Ljiljana, Maradin Vesna, Lidjia Ožanić

Domari: Zrnić Rajko, Ropar Jure, Krznar Dalibor

VRTIĆ BANIJA

ODGOJITELJI:

	2020./21.	Fudurić Antonija – Mateja Mačečević (za Kuzmanić M.)
	2020./21.	Jaković Borka – Hrebac Mirjana
	2020./21.	Edita Mesić – Danijela Šarić (za Matan M.)
	2019./20.	Hrelić Sanela – Živčić Jasna
	2018./19.	Prstac Maja - Vrbanc-Šebetić Jadranka
	2017./18.	Trpčić Davorka – Kralj Mateja
	2016./17.	Matanić Vesna – Marković Dašić Martina

TEHNIČKO OSOBLJE:

Kuhinja / Spremačice: Marjanica Sanja, Plavetić Ana, Kurpez Katarina,

VRTIĆ GRABRIK

ODGOJITELJI:

	2020./21.	Furač Višnja – Brinjak Mrijana
	2020./21.	Horvat Ivana – Dimić Anita
	2019.-2020.	Jelinić Anamaria – Markulinčić Gabrijela
	2019.-2020.	Basarić Mateja – Ivana Krasulja
E	2019./20.	Starešina Sindi – Sandra Brozinić
	2019./20.	Hajdin Gordana – Mihalić Marina
	2018./19.	Ogrizović Anita - Krklec Polović Damira
	2018./19.	Vlašić Dubravka – Uzelac Sandra
	2017./18.	Ivasić Bernarda – Hajdin Nada – Družak Katarina
	2017./18.	Matošević Dominka - Rogoz Martina
	2016./17.	Žeger Barbara – Pogelšek Kristina
	2016./17.	Petrić Ivana – Šinkovec Lidija

Popodnevna od 15.30 do 21.00 sat – Mladenka Nenadović

TEHNIČKO OSOBLJE :

Kuhinja: Budimir Ladislav, Katavić Igor, Plavetić Krunoslav

Korenić Biserka, Sertić Višnjica, Luca Bubnjić

Spremačice: Jelić Verica, Kristina Pregelj Mijaković, Danijela Vlašić, Zdenka Barišić, Dubravka Poturica, Carmen Jurić

M. Vrhovca 19

2017.-2018. Planinac Gorica – Bedeniković Ivona

Spremačica: Matasić Jelica

M. Krleže 31

2020./21. Antonija Vidak (za Pulez Dujam V.) – Maja Jutt (za Barberić I.)

Spremačica: Ana Paljug

VRTIĆ NOVI CENTAR

ODGOJITELJI:

2016.-2017.	Šalković Mihaela (Hakenberg Henrijeta) - Petrović Ljubica
2016. /17./18.	Petrović Brnardić Branka – Ladić Marija

TEHNIČKO OSOBLJE:

Spremačica: Cindrić Ankica

VRTIĆ ZADOBARJE

ODGOJITELJI:

2020./21. Panjević Petra – Belavić Marina

2020./21. Ines Bokulić – Maja Čvarak (za Bezjak I.)

TEHNIČKO OSOBLJE:

Spremačica: Bišćan Anđelka

1.1.3. Radno vrijeme odgojitelja, stručnih djelatnika, administrativno računovodstvenih i pomoćno tehničkih radnika

Radno mjesto:	Radno vrijeme:	Sjedište:
Ravnateljica	07:00 do 15:00	Vrtić Gaza, Tkalčeva 2
Stručni tim	07:00 do 14:00	Vrtić Grabrik, B. Kašića 17
Računovodstvo	07:00 do 15:00	Vrtić Gaza, Tkalčeva 2
Tajništvo	07:00 do 15:00	Vrtić Gaza, Tkalčeva 2
Odgojitelji: 1. smjena 2. smjena	5:30 do 13:00 10:30 do 21:00	Sukladno Odluci o rasporedu djelatnika u 2022./23. ped.god.
Kuhinja	6:00 do 14:00	Vrtić Grabrik, B. Kašića bb
Tehničko osoblje: 1. kućni majstori 2. spremačice: 1. smjena 2. smjena 3. smjena	06:00 do 14:00 06:00 do 14:00 11:00 do 19:00 13:00 do 21:00	- Vrtić Gaza, Tkalčeva 2 - Sukladno Odluci o rasporedu djelatnika u 2022./23. ped.god.

Svaki objekt ima imenovanog koordinatora zbog bolje i efikasnije organizacije procesa rada, vođenja evidencije satnice radnika, koordinacije dežurstva, zamjene za kraće bolovanje, provođenja ankete za vrijeme blagdana i ljetne organizacije rada i izradi plana godišnjih odmora odgojitelja.

U vrijeme školskih praznika i u periodu kada je zbog bolesti smanjen broj prisutne djece u vrtiću odgojitelji će, ovisno o situaciji, koristiti slobodne dane i – ili – raditi u smjenama bez preklapanja radnog vremena.

Radno vrijeme i raspored svih zaposlenika ako je potrebno zbog organizacije rada, kvalitete rada ili nepredviđenih poslova može se promijeniti tijekom radne godine.

Radno vrijeme radnika će se po potrebi mijenjati odlukom ravnatelja, a na prijedlog odgojitelja ili stručnih suradnika, prema potrebama djece i njihovih roditelja. Sve službe su u funkciji ostvarivanja odgojno-obrazovnog rada s djecom i potreba roditelja, te će se organizacija rad tome i prilagođavati.

Tablica 1.: Tjedna struktura radnih sati

REDNI BROJ	VRSTA POSLA	TJEDNI BROJ SATI (na bazi 5 radnih dana)
1.	NEPOSREDAN RAD U ODGOJNOJ SKUPINI	27,5
2.	STANKA	2,5
3.	OSTALI POSLOVI:	10,0
3.1.	Planiranje, pripremanje, valorizacija odgojno-obrazovnog rada	5,0
3.2.	Pripremanje prostora i poticaja	1,5
3.3.	Suradnja s roditeljima (konzultacije, roditeljski sastanci)	0,5
3.4.	Suradnja sa stručnim suradnicima	1,0
3.5.	Stručno usavršavanje (odgojiteljska vijeća, timovi, aktivni, stručna literatura)	2,0
SVEUKUPNO		40

Tablica 2. Prikaz radnih dana, mjesečnog fonda sati, broj radnih sati i broj sati praznika po mjesecima u pedagoškoj godini 2022./23.

2022./2023.	Broj obračunskih dana	Broj radnih dani	Broj dana praznika	Mjesečni fond sati	Broj radnih sati	Broj sati praznika
RUJAN	22	22	0	176	176	0
LISTOPAD	21	21	0	168	168	0
STUDENI	22	20	2	176	160	16
PROSINAC	22	21	1	176	168	8
SIJEČANJ	22	21	1	176	168	8
VELJAČA	20	20	0	160	160	0
OŽUJAK	23	23	0	184	184	0
TRAVANJ	20	19	1	160	152	8
SVIBANJ	23	21	2	184	168	16
LIPANJ	22	20	2	176	160	16
SRPANJ	21	21	0	168	168	0
KOLOVOZ	23	22	1	184	176	8
Ukupno	261	251	10	2088	2008	80

Tablica 3.. Prikaz sati neposrednog rada, pauze i ostalog rada odgojitelja po mjesecima i radnim danima za pedagošku godinu 2021./22.

2022./2023.	Sati neposrednog rada	Sati pauze	Sati ostalog rada
RUJAN	121	11	44
LISTOPAD	115,5	10,5	42
STUDENI	110	10	40
PROSINAC	115,5	10,5	42
SIJEČANJ	115,5	10,5	42
VELJAČA	110	10	40
OŽUJAK	126,5	11,5	46
TRAVANJ	104,5	9,5	38
SVIBANJ	115,5	10,5	42
LIPANJ	110	10	40
SRPANJ	115,5	10,5	42
KOLOVOZ	121	11	44
Ukupno	1380,50	125,5	502
Sveukupno	2008		

2. MATERIJALNI UVJETI RADA

Cilj djelovanja je stvaranje optimalnih prostornih i materijalnih uvjeta za življenje i kontinuirano učenje djece i odraslih kroz osmišljeno djelovanje na stvaranju kvalitetnijeg prostornog i materijalnog okruženja vrtića.

Prostori za boravak djece organizirat će se na način da pružaju uvjete za sigurnost, neovisnost, slobodu kretanja i interakciju djeteta kroz prostor, mogućnost igre i učenja u manjim skupinama ili individualan rad s djetetom.

Prostorno – materijalno okruženje predstavlja jednu od važnijih struktura u odgojno-obrazovnoj ustanovi. Kvalitetno prostorno – materijalno okruženje nezaobilazna je pretpostavka kvalitete življenja, odgoja i učenja djece u vrtiću. Polazeći od suvremenih spoznaja, jasno se pokazala potreba da prostor djetetova odrastanja, igre i učenja treba oblikovati po mjeri djeteta. Izuzetno je važno kroz dostupnost, raznovrsnost i način ponude pedagoški osmišljenog materijala zadovoljiti individualne potrebe svakog djeteta, odnosno svakom djetetu osigurati materijale kroz koje će ono na svoj način konstruirati svoje znanje. Pedagoški neoblikovani i prirodni materijali djetetu pružaju priliku da istovremeno koristi više senzornih osjetila. Prostor oblikovan na ovaj način omogućuje djeci biranje aktivnosti prema vlastitom interesu, učenje korištenjem različitih osjetila i shvaćanje rješenja pomoću različitih metoda. Potrebno je oblikovati okruženje u kojem će se dijete prema potrebi moći osamiti, ili pak sudjelovati s drugom djecom i odgojiteljem, u kojem će moći birati aktivnosti, mjesto gdje će se osjećati dobrodošlim, sigurnim i samopouzdanim, kompetentnim, slobodnim i zadovoljnim.

Cilj djelovanja je stvaranje optimalnih prostornih i materijalnih uvjeta za življenje i kontinuirano učenje djece i odraslih kroz osmišljeno djelovanje na stvaranju kvalitetnijeg prostornog i materijalnog okruženja vrtića.

Prostori za boravak djece organizirat će se na način da pružaju uvjete za sigurnost, neovisnost, slobodu kretanja i interakciju djeteta kroz prostor, mogućnost igre i učenja u manjim skupinama ili individualan rad s djetetom.

3. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

3.1. Zdravstvena zaštita djece

Utvrđivanje i praćenje zdravstvenog stanja djece kod upisa u dječje jaslice ili vrtić, te kontinuirano praćenje tijekom godine zdravstvenog stanja i razvoja djece po vrtićkim skupinama. Po potrebi individualni razgovori s roditeljima prilikom upisa djeteta ako to zdravstveno stanje djeteta zahtjeva. Uvid u liječničku dokumentaciju djece, ako ista postoji. Arhiviranje sve potrebne dokumentacije o zdravstvenom stanju djeteta. Upućivanje odgojitelja u zdravstveno stanje djece, posebne potrebe i način tretiranja istih (alergije na hranu, lijekove, febrilne konvulzije, kronične bolesti, anomalije...).

Vođenje zdravstvenih kartona za svu upisanu djecu u EVOD sustavu. Prikupljanje liječničkih potvrda i evidentiranje istih u zdravstvene kartone. Praćenje pobola djece na taj način.

Provođenje protu epidemioloških mjera, ranim otkrivanjem bolesti te izolacijom bolesnih iz vrtićkih skupina. Osiguravanje higijenskih uvjeta boravka djece u unutrašnjem i vanjskom prostoru. Pomoć odgojiteljima kod razvijanja osnovnih higijenskih navika kod djece.

Provođenje antropometrijskog mjerenja tijekom godine kod djece, da se dobije uvid u rast i razvoj djece. I da se na vrijeme otkrije pretilost ili pothranjenost djeteta.

Razvijati u suradnji s odgojiteljima osjećaj odgovornosti kod djece o zaštiti od nezgoda i nesreća. Pružiti prvu pomoć u slučaju ako se dogodi nezgoda, te zbrinuti dijete do dolaska roditelja ili hitne pomoći.

Stvarati i poticati kod djece osjećaj važnosti boravka na svježem zraku, prilagođavajući se vremenskim uvjetima i mogućnostima djece.

Suradnja sa stomatolozima, pedijatrima, ZZJZ, Medicinskom školom Karlovac, Crvenim križem te ostalim zdravstvenim djelatnicima koliko to epidemiološka situacija bude dozvoljavala. Vrtić Karlovac će se ove godine uključiti u program „Sigurne škole i vrtići“

Obilježavanje dana vezanih za promociju zdravlja, npr. svjetski dan srca, svjetski dan ne pušenja i dr. Djeca će na primjeren način obilježiti važne datume s odgojiteljima u svojim grupama.

3.2. Prehrana djece u vrtiću

Jelovnici će se i u ovoj pedagoškoj godini izrađivati po preporučenim normativima i prijedlozima Nastavnog Zavoda za Javno Zdravstvo Primorsko – goranske županije. Izrada jelovnika svaki tjedan, prema godišnjem dobu i posebnim potrebama djece. Uvođenje novih namirnica u jelovnik.

Vrši se edukacija djelatnika kuhinje o pripremanju i serviranju obroka za djecu sa posebnim potrebama u prehrani. Praćenje i usmjeravanje pravilne raspodjele obroka po vrtićkim skupinama vodeći računa o uzrastu djece. Vodi se računa o zakonom propisanim zdravstvenim i higijenskim uvjetima u vrijeme pripreme, podjele i konzumiranja hrane.

Vrše se zakonom obvezne kontrole i analize hrane, te se uzimaju brisevi u centralnoj kuhinji i u ostalim kuhinjama po objektima od strane Zavoda za javno zdravstvo. Radi se dnevna kontrola namirnica, te uvjeta skladištenja istih.

3.3. Sanitarno higijenska zaštita djece i ustanove

Svakodnevni nadzor sanitarno – higijenskog stanja prostora u objektima, te je posebna pažnja usmjerena na dječje sanitarne čvorove i boravke. Provođenje čišćenja prema planovima za čišćenje iz „Saponije“ na temelju HACCP sustava. Edukacija djelatnika na higijensko – sanitarnim poslovima o pravilnoj uporabi sredstava za čišćenje, te upoznavanje sa novostima u Planovima čišćenja i HACCP sustavu. Pravilno postupanje sa čistim i nečistim rubljem. Nabava i distribucija dječjeg rublja, zaštitne opreme za djelatnike, obuće, pribora, krevetnine.

Dnevna kontrola čistoće centralne kuhinje, te ostalih kuhinja u svim objektima, naročito radnih površina, pribora za kuhanje, te samih djelatnika, da su pravilno odjeveni i poštuju propise zaštite na radu. Voditi brigu o dostavi obroka u druge objekte, također poštivanje propisa koje nalaže HACCP sustav.

Vođenje brige o higijeni djece i osoblja. Upoznavanje odgojitelja s higijensko – epidemiološkom situacijom i potrebnim mjerama zaštite. Sprečavanje širenja zaraznih i parazitarnih oboljenja.

Osiguravanje zakonom obveznih pregleda i edukacije djelatnika (sanitarni pregledi, higijenski minimum).

Suradnja sa Zavodom za javno zdravstvo (sanitarna inspekcija, epidemiološka služba, DDD služba).

3.4. Evidencije

- Evidencije o zdravstvenom stanju djece
- Evidencije o pobolu djece i djelatnika
- Evidencije o povredama djece i djelatnika
- Evidencije o sanitarno - higijenskim pregledima
- Evidencije o sanitarnom pregledu djelatnika
- Evidencija o poštovanju higijenskog minimuma
- Evidencije vezane uz HACCP sustav:
  - Evidencija prijema hrane
  - Evidencija temperature u rashladnim uređajima
  - Evidencija temperature u uređajima za skladištenje smrznute hrane
  - Evidencija praćenja kritične kontrolne točke termičke obrade
  - Evidencija praćenja kritične kontrolne točke termički obrađene hrane za dostavu
  - Evidencija praćenja kritične kontrolne točke termički obrađene hrane kod prijema
  - Evidencija čišćenja, pranja i dezinfekcije uređaja, pribora, površina, podova i zidova
  - Evidencija interne provjere mjerne opreme
  - Evidencija kontrole štetnika
  - Evidencija preventivnog održavanja opreme
  - Evidencija edukacije zaposlenika
  - Suglasnost osobe o obvezi prijavljivanja bolesti koje se prenose hranom
  - Individualna izjava o znakovima bolesti
  - Lista dobavljača
  - Evidencija verifikacije sustava

4. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD

Glavne zadaće odgojno-obrazovnog rada usmjerene su ka unaprjeđenju pristupa praćenju i poticanju razvoja svakog pojedinog djeteta (individualizaciji), te općenitom podizanju kvalitete odgojno - obrazovnog rada putem unaprjeđenja kompetencija djelatnika kroz učenje i samovrednovanje.

Dječji vrtić Karlovac će u pedagoškoj godini 2022./2023. djelovati na 7 lokacija:

Gaza, centralni objekt, Imbre Tkalca 2,

Grabrik, područni objekt, Bartola Kašića 17,

Novi centar, područni objekt, Smičiklasova 23,

Banija, područni objekt, Obala Račkoga 8,

Zadobarje, područni objekt, Zadobarje 39,

Izdvojena jedinica vrtića Grabrik, Maksimilijana Vrhovca 19,

Izdvojena jedinica vrtića Grabrik, Miroslava Krleže 31.

U pedagoškoj godini 2022./2023. u Dječji vrtić Karlovac upisano je ukupno 745 djece jasličke i vrtićke dobi. Broj skupina u odnosu na prethodnu pedagošku godinu veći je za dvije i sada iznosi 33 skupine (9 jasličkih i 24 vrtićke). Ove pedagoške godine s radom je započela još jedna izdvojena jedinica Vrtića Grabrik u Ulici M. Krleže 31 za jednu jasličku skupinu, te je oformljena jedna nova jaslička skupina u objektu Zadobarje.

Vrtić	Ukupan broj skupina	Broj jasličkih skupina	Broj vrtićkih skupina	Broj djece u jaslicama	Broj djece u vrtiću	Ukupan Broj djece
Gaza	8	1	7	19	169	188
Grabrik	12	2	10	37	244	281
Izdvojena jedinica u M. Vrhovca 19.	1	0	1	0	24	24
Izdvojena jedinica u M. Krleže 31	1	1	0	16	0	16

Novi centar	2	0	2	0	47	47
Banija	7	3	4	57	101	158
Zadobarje	2	2	0	31	0	31
Ukupan broj djece u DV Karlovac	745					

U Dječjem vrtiću Karlovac u pedagoškoj godini 2022./2023. ostvarivat će se sljedeći redoviti programi:

- Cjeloviti desetosatni program odgoja i obrazovanja
- Cjeloviti desetosatni program sa integriranim sportskim programom (6 skupina u objektu Gaza)
- Cjeloviti desetosatni program senzomotorne stimulacije u jaslicama (jedna skupina u objektu Grabrik)
- Cjeloviti desetosatni program sa integriranim glazbenim programom (jedna skupina u objektu Novi centar),
- Cjeloviti desetosatni program s integriranim engleskim programom (jedna skupina u objektu Grabrik)

Odgojno obrazovni rad s djecom predškolske dobi u Dječjem vrtiću „Karlovac“ tijekom pedagoške godine 2022./23. polazit će od djetetovih potreba i prava, potencijala i sposobnosti, te će se nastojati implementirati bitne odrednice važećih programskih dokumenata i zakonskih akata (Zakon o predškolskom odgoju, Državni pedagoški standard, Programsko usmjerenje i humanističko – razvojna koncepcija (1991) i Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (MZOS, 2014).

CILJEVI odgojno obrazovnog rada:

- Skrb za dijete oblikovanjem poticajne i podržavajuće okoline koja uvažava djetetove potrebe, prava, mogućnosti i potencijale
- Poticanje djetetovog razvoja i razvoj kompetencija za cjeloživotno učenje
- Poticanje igre kao temeljne aktivnosti djeteta rane dobi kroz koju dijete uči, otkriva, istražuje, upoznaje i stječe iskustva o svijetu koji ga okružuje

BITNE ZADAĆE u odgojno-obrazovnom radu (prema Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje):

- poticanje cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djece uz osiguranje primjerene potpore razvoju kompetencija i uvažavanje individualnih posebnosti i razvojnih karakteristika svakog djeteta
- ostvarivanje individualiziranoga i fleksibilnog odgojno-obrazovnog pristupa kojim se omogućava zadovoljenje različitih djetetovih potreba
- osiguravanje uvjeta za igru i druge aktivnosti koje pridonose svrhovitom učenju i cjelovitom razvoju djece te razvoju navika tjelesnog vježbanja i očuvanja vlastitoga zdravlja
- stvaranje primjerenog okruženja za spontano bogaćenje rječnika, kvalitetno izražavanje i razvoj razumijevanja, slušanja, govora i jezika
- poticanje djece na kreativnost, te iskazivanje i realizaciju vlastitih interesa, ideja, iskustva i osjećaja
- prihvaćanje i poticanje kreativnog izražavanja ideja, iskustava i osjećaja
- usmjeravanje na suradnju umjesto kompeticije
- poticanje djece na poštivanje i njegovanje vlastite kulturne i povijesne baštine
- razvoj socijalnih kompetencija djece u interakciji s odraslima i vršnjacima

Navedene bitne zadaće nastojat ćemo ostvariti provodeći redoviti program, posebne i alternativne programe te program javnih potreba.

4.1. REDOVITE ZADAĆE U ODGOJNO-OBRAZOVNOM RADU VRTIĆA

4.1.1. PROVEDBA I PRAĆENJE PROCESA PRILAGODBE

Razdoblje prilagodbe bitan je segment odgojno-obrazovnog rada kojim započinje cjelokupna pedagoška godina. Prioritet u ovom razdoblju je zadovoljavanje djetetovih potreba za sigurnošću i stvaranje osjećanja pripadnosti skupini, kao i stvaranje socio-emocionalne veze s odgojiteljicama. Jedan od ciljeva u ovom razdoblju je i uspostava suradnje i priprema roditelja, kao važnim čimbenicima što brže i uspješnije prilagodbe djeteta. Pored toga, u periodu prilagodbe planiraju se i odgovarajući materijalni uvjeti i strukturiranje prostora.

Proces prilagodbe obuhvaća sljedeće aktivnosti:

1. Inicijalni razgovor s roditeljima novoprimljene djece, pisani materijali za roditelje
2. Skupni roditeljski sastanak za sve roditelje novoupisane djece s osnovnim informacijama o funkcioniranju dječjeg vrtića i procesu adaptacije
3. popodnevena adaptacija za novoupisanu djecu, boravak roditelja u skupini
4. Roditeljski sastanak kroz rujan u svim skupinama

5. Individualni pristup adaptaciji; za svako je dijete individualno dogovaran postupan boravak: u suradnji roditelja i odgojitelja, prateći reakcije djeteta
6. Otvorenost svih djelatnika, osobito odgojitelja i stručnih suradnika za razgovor s roditeljima i pomoć u njima i djeci stresnom razdoblju prilagodbe
7. Fleksibilna organizacija rada – veće preklapanje odgojitelja, pomoć u skupini od strane stručnog tima, pomagača
8. Praćenje tijeka prilagodbe i valorizacija (lista za praćenje prilagodbe za svako novo dijete za odgojitelje,, upitnik s procjenom tijeka prilagodbe za roditelje nove djece, listopad 2022.)

4.2. DJECA S POSEBNIM ODGOJNO OBRAZOVNIM POTREBAMA

4.2.1. DJECA S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

Trajne posebne potrebe, odnosno teškoće u razvoju su urođena ili stečena stanja organizma koja prema svojoj prirodi zahtijevaju poseban stručni pristup kako bi se omogućilo izražavanje i razvoj sačuvanih sposobnosti djeteta i time što kvalitetniji daljnji odgoj i život.

Koraci u radu na ovom segmentu su slijedeći:

- identifikacija i evidentiranje djece s teškoćama u razvoju
- inicijalni razgovor s roditeljima nove djece
- uvid u zdravstvenu dokumentaciju
- prikupljanje i obrada podataka o djetetu
- izrada programa praćenja po potrebi
- suradnja stručnih suradnika i odgojitelja oko izmjene informacija, zapažanja
- praćenje daljnjeg razvoja djeteta s teškoćama
- kod novoupisane djece - praćenje tijeka prilagodbe i informiranje roditelja o tijeku te podrška odgojiteljima i roditeljima tijekom prilagodbe
- po potrebi upućivanje na cjelovitu obradu
- po potrebi izrada individualiziranih odgojno obrazovnih programa (stručni tim u suradnji s odgojiteljima i roditeljima)
- individualni rad prema procjeni prioriteta pojedinog stručnog suradnika
- individualizirani rad u skupini
- podrška i osnaživanje roditelja za rad s djetetom
- prema potrebi upućivanje na dodatne preglede i/ili tretmane
- suradnja s ustanovama specijaliziranim za rad s djecom s teškoćama u razvoju
- suradnja s osnovnom školom
- dokumentiranje rada s djecom s teškoćama u razvoju

U Dječji vrtić Karlovac ovu pedagošku godinu biti će uključeno 25 djece s teškoćama u razvoju. Djeca koja će biti uključena imaju različite vrste teškoća: poremećaj iz spektra autizma, dystoni sy, motoričke teškoće, nespecifični poremećaj govora i govorno jezičnog izražavanja, miješani razvojni poremećaj, Sindrom Down...

Dužina trajanja boravka u skupini djeteta s teškoćama u razvoju i vrsta programa ovisi o vrsti i težini teškoće, procjeni djetetovih mogućnosti i potreba, te potrebama roditelja. Neka djeca s teškoćama u razvoju će biti uključena uz pomagače u skupini, a neka bez pomagača ovisno o mogućnostima djeteta i specifičnosti skupine.

Ove pedagoške godine u Dječjem vrtiću Karlovac angažirano je 13 pomagača.

Djeci s teškoćama će također biti pružen individualni tretman psihologa, i individualne i grupne aktivnosti po skupinama u domeni rada fizioterapeuta.

4.2.2. DAROVITA DJECA

Darovitost predstavlja trajniju posebnu potrebu i time zahtijeva određeni stručni pristup kako bi se omogućilo izražavanje i razvoj djetetovih sposobnosti, a time i što kvalitetniji daljnji odgoj i život. Mnoga istraživanja nepobitno su dokazala važnost uočavanja darovitosti u što ranijoj dobi kako bi se djetetu omogućio odgovarajući odgoj i obrazovanje sukladan njegovim mogućnostima. Dovoljno rano uočiti, prepoznati posebne znakove u ponašanju djeteta znači povećati mu šanse da razvije uočene potencijale. Potencijalna se nadarenost bez posebne podrške najčešće ne realizira spontano u manifestiranu pojavu, pa su zato postupci otkrivanja nadarene djece dio odgojno - obrazovnog sustava. Tijekom godine planirana je realizacija kraćeg specijaliziranog programa za rad s potencijalno darovitom djecom u 6-oj i 7-oj godini života.

Ciljevi:

- zadovoljavanje djetetovih posebnih odgojno - obrazovnih potreba
- zadovoljavanje djetetovih specifičnih interesa i sposobnosti
- omogućavanje igre, učenja i stvaralaštva u stimulirajućoj, fleksibilnoj i prihvaćajućoj okolini
- poticanje kreativnosti i izgradnja uvjeta za njezino lako oslobađanje

- poticanje djetetova socijalnog i emocionalnog razvoja

Aktivnosti:

- Identifikacija potencijalno darovite djece suradnjom odgojitelja, roditelja i psihologa
- Realizacija kraćeg programa
- Informiranje, senzibiliziranje i uključivanje roditelja u program

Nosioci programa: psiholog, odgojitelji

Trajanje programa: tijekom cijele godine

4.3. PROGRAM PREDŠKOLE U OKVIRU REDOVITOG PROGRAMA

Program predškole dio je redovitog odgojno-obrazovnog rada u skupinama u godini prije polaska djeteta u školu. I ove godine planira se intenziviranje pripreme djece starijih skupina za polazak u školu. Sveobuhvatna priprema obuhvaća rad s djecom na svim područjima razvoja, a trebala bi se odvijati i u vrtiću i kod kuće. stoga, kako bi bila što uspješnija, nastojat ćemo, uz rad na pripremi za školu u vrtiću, intenzivirati suradnju s roditeljima na tom području.

Ciljevi:

- Nastavak rada na razvoju socijalne, emocionalne, tjelesne i psihomotorne spremnosti djece pred polazak u školu
- informiranje i pomoć odgojiteljima u planiranju odgojno-obrazovnog rada
- unaprijeđenje suradnje odgojitelja i roditelja u svrhu adekvatne pripreme za školu
- suradnja sa školama na području grada

Aktivnosti:

- uvođenje radnih listova za rad s djecom pred polazak u školu
- informiranje roditelja o sposobnostima i vještinama spremnosti za školu putem roditeljskih sastanaka i letaka u kutićima za roditelje
- individualna savjetovanja roditelja o djetetovoj spremnosti za školu
- individualni rad s djecom koja odstupaju u pojedinim područjima spremnosti za školu
- posjet djece osnovnim školama na području grada Karlovca
- korištenje suvremene stručne literature na temu spremnosti za školu

Nositelji programa: psiholog, odgojitelji, roditelji

Trajanje programa: tijekom cijele pedagoške godine

4.4. PROVOĐENJE POSEBNIH PROGRAMA

U pedagoškoj godini 2022./2023. u Dječjem vrtiću Karlovac provodit će se sljedeći posebni programi:

1. Cjelodnevni integrirani sportski program (vrtić Gaza, 6 skupina)
2. Cjelodnevni integrirani glazbeni program (vrtić Novi centar, 1 skupina)
3. Cjelodnevni program senzomotorne stimulacije u jaslicama (vrtić Grabrik, 1 skupina)
4. Cjelodnevni integrirani program engleskog jezika (vrtić Grabrik, 1 skupina)
5. Kraći program ranog učenja engleskog jezika (1 skupina)

4.4.1. Cjelodnevni integrirani sportski program

Cilj sportskog programa: poticanje optimalnog motoričkog razvoja djece u dobi kada je to izuzetno važno.

Zadaće sportskog programa:

- zadovoljiti djetetovu potrebu za kretanjem i igrom
- učenje poštivanju pravila i međusobnom pomaganju
- utjecati na cjelokupni rast i razvoj, posebice na motoričke i funkcionalne sposobnosti
- stjecanje motoričkih znanja o sportskim sadržajima i pravilima sporta
- razvoj svijesti o važnosti bavljenja motoričkom aktivnošću i njezinom utjecaju na zdravlje

Broj djece obuhvaćene sportskim programom: 169 djece u dobi od 3 do 7 godina

Nositelji programa: odojitelji, kineziolog

Dinamika provedbe: kroz cijelu pedagošku godinu

4.4.2. Cjelodnevni integrirani glazbeni program

Ciljevi glazbenog programa:

- približiti djeci svijet glazbe i probuditi interes za glazbu
- razvijanje glazbenih sposobnosti

Zadaće glazbenog programa:

- kroz svakodnevne aktivnosti podržavati i intenzivirati dječji interes za glazbu
- razvijati glazbene sposobnosti djeteta za sve njezine elemente (ton, ritam, tempo, dinamika, melodija)
- upoznavati djecu sa različitim skupinama instrumenata, glazbenim pojmovima, glazbenicima, vrstama glazbe
- podržavati dječje izražavanje kroz različite aktivnosti (pjevanje, sviranje, slušanje, pokret i ples, stvaranje)

Broj djece obuhvaćene glazbenim programom: 24

Nositelji programa: odgojitelji

Dinamika provedbe: kroz cijelu pedagošku godinu

4.4.3. Cjelodnevni program senzomotorne stimulacije u jaslicama

Cilj programa

- stvoriti poticajno okruženje koje će omogućiti djeci uspješniju obradu senzornih informacija kao osnovu svih sposobnosti i vještina.

Zadaće programa

- stvarati poticajno okruženje za zadovoljavanje djetetove prirodne potrebe za kretanjem i istraživanjem svijeta oko sebe
- omogućiti djetetu stimulaciju: osjetila za ravnotežu, osjetila za propriocepciju, osjetila dodira, vida, sluha, mirisa, okusa
- utjecati na razvoj složenih sposobnosti putem stimulacije senzornih modaliteta

Broj djece obuhvaćene programom: 22

Nositelji programa: odgojitelji

Dinamika provedbe: kroz cijelu pedagošku godinu

4.4.4. Cjelodnevni integrirani program engleskog jezika

Cilj programa

Usvajanje jezika spontano, situacijski, kroz praktičnu aktivnost djeteta u interakciji s drugom djecom i odraslima.

Zadaće programa

- razvijanje interesa i senzibiliteta za engleski jezik, postupno razvijanje vještine slušanja i komuniciranja na engleskom jeziku, razvijanje interesa kod djeteta za zemlju i ljude čiji jezik uče, te upoznavanje sa kulturom i običajima, poticanje na izražavanje na engleskom jeziku u spontanoj interakciji s odgojiteljima i djecom, uvažavanje djetetove osobnosti i posebnosti prilikom usvajanja pojmova engleskog jezika, poticanje i motiviranje djeteta na situacijsko učenje riječi, jezičnih i fonetskih formi engleskog jezika, usvajanje engleskog jezika kroz igru kao temeljnu aktivnost predškolskog djeteta.

Program se provodi za djecu od 3 godine do polaska u školu, unutar cjelodnevnog desetosatnog programa.

Broj djece obuhvaćene programom: 24

Nositelji programa: odgojiteljice sa stečenim certifikatom za provedbu engleskog programa

Dinamika provedbe: kroz cijelu pedagošku godinu

4.4.5. Kraći program ranog učenja engleskog jezika

Zbog bioloških i psiholoških karakteristika djece rane dobi predškolska dob smatra se najpovoljnijim životnim razdobljem za početak usvajanja stranog jezika. Osim dobi, važna prednost je i vrtićko okruženje jer u poticajnom okruženju dijete jezik usvaja spontano, situacijski, kroz praktičnu aktivnost djeteta u interakciji s drugom djecom i odraslima.

Zadaće programa:

- razvijati kod djece interes i senzibilitet za engleski jezik
- stvarati uvjete i poticati razvoj navike slušanja, razumijevanja i govora engleskog jezika
- uvažavanje djetetovih osobnosti i posebnosti prilikom usvajanja pojmova engleskog jezika
- razvijati samopouzdanje djeteta i osjećaj uspješnosti u spontanom izražavanju
- razvijati kod djece interes za englesku kulturu, tradiciju i običaje

Broj djece obuhvaćene programom: do 15

Nositelji programa: odgojiteljica sa stečenim certifikatom za provedbu engleskog programa

Dinamika provedbe: od 1. listopada 2022. do 31. svibnja 2023.

4.5. PROGRAMI JAVNIH POTREBA

4.5.1. Provođenje programa predškole

U pedagoškoj godini 2022./2023. u program predškole upisano je 60 djece. Program je namijenjen djeci koja nisu obuhvaćena redovitim programom odgoja i obrazovanja u vrtiću, a u godini su prije polaska u osnovnu školu. Program će se provoditi u Dječjem vrtiću Grabrik, u 4 skupine po 15 djece, u popodnevrim satima (dvije skupine ponedjeljkom i srijedom, vdiije skupine utorkom i četvrtkom od 16:30 do 19:30 sati).

Za program predškole pri OŠ Skakavac prijavljeno je dvoje djece stoga će se i oni priključiti jednoj skupini vrtića Grabrik. Program će se realizirati od 01.10.2022. do 31.05.2023. godine, prateći kalendar školskih praznika.

4.5.2. Radionica za rad s potencijalno darovitom djecom

Program igraonice s potencijalno darovitom djecom ustrojiti će se kao kraći specijalizirani program Dječjeg vrtića Karlovac. Obuhvaćat će potencijalno darovitu djecu u 6. i 7. godini života, polaznici DV Karlovac, a izvoditi će se u objektu Grabrik. Igraonica će se provoditi jednom tjedno u popodnevrim satima. Predviđeno trajanje igraonice je od listopada do svibnja pedagoške godine 2022. /2023.

Voditeljica igraonice biti će odgojiteljica sa završenom edukacijom za rad s potencijalno darovitom djecom.

Predviđena veličina skupine biti će do 10-ero djece.

Prethodno, tijekom rujna i listopada, prije početka programa igraonice, radi odabira djece polaznika igraonice potrebno je provesti identifikaciju, koja uključuje sljedeće kriterije:

- promatranje i procjena djece od strane odgojitelja putem opažanja djeteta u aktivnostima pomoću listi karakterističnih ponašanja darovite djece i ispunjavanju istih
- procjenama od strane roditelja (pomoću Upitnika za roditelje darovite djece)
- procjenom psihologa – pomoću testova za procjenu intelektualnih sposobnosti (Ravenove progresivne matrice u boji)

4.5.3. Plan rada s djecom s teškoćama u razvoju

Uspostava i ostvarivanje rehabilitacijskog programa za djecu predškolske dobi s teškoćama u razvoju (individualni i grupni) obuhvaća:

- praćenje razvoja djece i sagledavanje individualnih razvojnih potreba djece u svim skupinama
- pravovremeno prepoznavanje teškoća u razvoju - izrada individualnog odgojno obrazovnog programa za svako dijete s posebnim potrebama
- otklanjanje ili ublažavanje teškoća u razvoju edukacijsko-rehabilitacijskim pristupom u neposrednom radu s djecom u grupi i individualnom radu
- poboljšavanje uvjeta za integraciju djece s teškoćama u razvoju u vrtić
- razvojem pozitivnih stavova prema integraciji, odabirom primjerene opreme, didaktike i poticajnih aktivnosti
- podršku roditeljima u razumijevanju djetetovih potreba i prihvaćanju teškoća (roditeljski sastanci, savjetovanje, upućivanje po potrebi u druge ustanove)
- podršku odgojiteljima u planiranju aktivnosti, neposrednom radu i proširivanju stručnih znanja

U Dječji vrtić Karlovac ovu pedagošku godinu biti će uključeno 25 -ero djece s teškoćama u razvoju. Djeca koja će biti uključena imaju različite vrste teškoća: pervazivni razvojni poremećaj, dystoni sy, down syndrom, motoričke teškoće, nespecifični poremećaj govora i govorno jezičnog izražavanja, miješani razvojni poremećaj,...

Dužina trajanja boravka u skupini djeteta s teškoćama u razvoju i vrsta programa ovisi o vrsti i težini teškoće i o djetetovim mogućnostima.

Neka djeca s teškoćama u razvoju će biti uključena uz pomagače u skupini, a neka bez pomagača ovisno o mogućnostima djeteta i specifičnosti skupine.

Djeci s teškoćama će također biti pružen individualni tretman psihologa, i individualne i grupne aktivnosti po skupinama u domeni rada fizioterapeuta.

Djeca s teškoćama u razvoju i asistenti 2022./2023.

Inicijali djeteta	vrtić	Teškoće	Vrijeme boravka pomagača u skupini	Inicijali pomagača
E.M.	Gaza	- Sindrom trešenog djeteta i zaostajanje u cjelokupnom psihomotornom razvoju	8 sati	V.R.
R.Š.	Grabrik	- Down syndrom	8 sati	J.M.
A.S.	Gaza	- Dystoni sy, nespecifični poremećaj govora i govorno jezičnog izražavanja, graviditas duplex	8 sati	N.K.
R.P.	Gaza	- adhd	8 sati	D.P.
E.V.	N.centar	- Nespecifični poremećaj govora i poremećaj komunikacije	8 sati	J.V.
N.J.	Banija	- Nespecifični poremećaj govora i poremećaj komunikacije	8 sati	V.G.
L.B.	Grabrik	- Malformationes tracheae congenitae ceterae, dystonia, plućna hipertenzija u opservaciji, difficultates ad receptionem alimenti et regulatio mala	8 sati	J.L.S.
Š.D.	Grabrik, M. Vrhovca 19	- Nespecifični poremećaj govora i govorno jezičnog	8 sati	M.J.S.

		izražavanja		
M.B.	Grabrik	- Nespecifični poremećaj govora i poremećaj komunikacije	4 sata	S.M.
R.R.	Grabrik	- Višestruke teškoće	4 sata	B.G.
S.P.	Bubamara	- trisomiae autosomatis et trisomiae partales ceterae, signatae (XVII-Q92,8)	4 sata	A.P.
V.D.	Gaza	- Nespecifični poremećaj govora i poremećaj komunikacije	8 sati	S.S.
P.J.	Zadobarje	- Dystoni sy	4 sata	N.S.

4.5.3.1. Pomagači u radu s djecom s teškoćama u razvoju

Uključivanje djece s teškoćama u redovite skupine, zajedno s djecom urednog razvoja tzv. inkluzija, izuzetno je važna za dijete s teškoćama u razvoju.

Dijete ima priliku za učestalo druženje s vršnjacima i realizaciju važnih socijalnih interakcija. Među vršnjacima može pronalaziti nove uzore i oponašati ih u ponašanju i različitim vještinama.

Kroz igru i doživljaj uspjeha u igri ono osnažuje vlastite potencijale, ostvaruje osobni rast i kompenzaciju za ona područja u kojima ima određenih poteškoća. Dijete ima priliku upustiti se u složenije društvene odnose i različite pedagoške aktivnosti (sukladno svojim razvojnim mogućnostima i interesima) koje mu pružaju idealan prostor za učvršćivanje samopouzdanja, razvoj pozitivne slike o sebi i sveukupnu osobnu afirmaciju.

Kao i ostala djeca i djeca s teškoćama u razvoju imaju sva prava na veselo i bezbrižno djetinjstvo, u društvu svojih vršnjaka te uključenost u odgovarajuće programe ranog odgoja i obrazovanja.

Kako bi to uključivanje u redovne odgojne skupine bilo što kvalitetnije veliku ulogu predstavljaju osobni asistenti koji su zapravo djeci pomagači pri izvođenju svakodnevnih aktivnosti.

Uključivanjem osobnih asistenata pospješujemo i unapređujemo inkluziju djece s teškoćama u redovne vrtičke programe.

Ciljevi:

- unapređivanje inkluzije djece s teškoćama u razvoju u redovne vrtičke skupine
- pravo na vrtić za svu djecu
- prilagođavanje aktivnosti razvojnim mogućnostima i interesima te djece
- stvaranje mogućnosti zajedničkog učenja i igranja

Aktivnosti:

- pružanje stručne pomoći i podrške osobnim asistentima (radionice i predavanja)
- suradnja s vanjskim ustanovama u cilju edukacije osobnih asistenata (predavanja, seminari)
- educiranje odgojitelja o radu osobnih asistenata
- jačanje suradnje odgojitelja – osobni asistent – roditelj (radionice)
- pružanje podrške roditeljima djece s teškoćama u razvoju

Nositelji programa: stručni tim, odgojitelji, osobni asistenti

Dinamika provedbe: tijekom cijele pedagoške godine

4.5.3.2. Inkluzivne radionice

Guralnick (2001) ističe da bi jedan od primarnih ciljeva rane intervencije i programa u ranom djetinjstvu trebao biti poticanje vještina interakcije s vršnjacima.

Djeca s teškoćama u razvoju često ne ostvaruju prijateljstva te ih vršnjaci isključuju iz igre (Guralnick, 1996, Kasari, Locke, Gulsrud i Rotheram-Fuller, 2010)

Odbacivanje od prijatelja nosi sa sobom mnogo negativnih posljedica na dijete. U usporedbi s prosječnim ili popularnim djetetom, odbačeno je dijete hiperaktivnije, agresivnije, opsesivno-

kompulzivnije i češće delinkventnog ponašanja, osjetljivije na stres, češće ljuto i puno neprijateljskih emocija (Klarin, 2006).

Guralnick (1990) navodi nekoliko uobičajenih značajki ponašanja djece s teškoćama u razvoju koje otežavaju interakciju i prijateljstvo s vršnjacima:

- samostalna je igra kod djece s teškoćama u razvoju još uvijek dominantna u dobi od 4 do 5 godina, teško se uključuju u grupnu igru
- prisutnost specifičnog ponašanja –u nemogućnosti su usmjeravati i organizirati vršnjake
- atipični razvojni obrazac –promjene u okolini utječu na (ne)napredovanje u socijalnoj interakcija

Ciljevi:

- Razvoj osobnih i socijalnih kompetencija djece
- komunikacijskih vještina
- suradnje s drugima i društvene razine igre
- primjerenog izražavanja osjećaja, a osobito ljutnje
- vještina rješavanja problema i upravljanja sukobom
- suosjećanja i pomaganja drugima

Inkluzivne radionice :

- Dio terapijskog programa
- Uzimaju u obzir djetetove interese, mogućnosti, senzorne potrebe
- Jasno definirani ciljevi na području socijalizacije, komunikacije i igre
- Prosjek godina: 3-7 godina
- Veličina grupe: 3-5 djece po grupi
- Veći broj igrača stručnjaka u odnosu na igrače početnike

- Dosljedan raspored
- 2 ili više puta tjedno
- Trajanje igraonice 30 –60 minuta
- U terminu 6 –9 mjeseci
- Mogu se preklapati sa drugim aktivnostima (igra na otvorenom, likovne aktivnosti, glazbene aktivnosti, ručak)

Faze inkluzivne radionice

- priprema vršnjaka
- priprema prostornog okruženja
- strukturiranje inkluzivne igraonice
- opservacija djeteta tijekom inkluzivne igre
- vođeno sudjelovanje u igri

NOSITELJ PROGRAMA: odgojitelji, stručni suradnik, pomagač u skupini

DINAMIKA PROVEDBE: tijekom cijele godine

4.5.3.3. Kompetencije pomagač u inkluziji djece s teškoćama u razvoju – radionice izrade didaktičkih sredstava od neoblikovanog materijala za djecu s teškoćama u razvoju (prilagodba materijala)

Jedna od važnih zadaća programskog usmjerenja je i obogaćivanje organizacijskog materijalnog i djelatnog konteksta u funkciji poticanja razvoja djetetovih potencijala i kompetencijskih dimenzija.

Pritom, veliku važnost, ima i kvalitetno unošenje pedagoški neoblikovanog materijala. To su svi oni materijali koji se koriste u vrtićima i jaslicama za razvoj kreativnosti i poticanje mašte kod djece.

I kad nije didaktički osmišljen taj materijal je vrlo koristan u radu s djecom. Djeca kroz igru s tim materijalima uče i otkrivaju svijet oko sebe.

Isto tako od pedagoški neoblikovanog materijala izrađujemo i didaktička sredstva i igračke za rad s djecom. U većini slučajeva to je zajednički rad djece i odraslih. Ove aktivnosti djeci omogućavaju stjecanje samopouzdanja i vjere u sebe te razvoj spoznaje o vrijednosti ljudskog rada. Didaktičke igračke izrađene na takav način često su djeci zanimljivije od onih kupljenih.

Glavni cilj je izrađivanje materijala i poticaja za aktivnosti od pedagoški neoblikovanog i prirodnog materijala za poticanje djetetovog razvoja kroz četiri glavna razvojna područja, te refleksija na provedene aktivnosti.

TJELESNI I PSIHOMOTORIČKI RAZVOJ

- Poticanje razvoja preciznosti u finoj i gruboj motorici
- Poticanje razvoja koordinacije

SOCIOEMOCIONALNI RAZVOJ

- Poticanje razvoja slike o sebi kroz aktivno ja
- Poticanje razvoja prepoznavanja, imenovanja i izražavanja emocija

SPOZNAJNI RAZVOJ

- Poticanje razvoja spoznavanja vanjskog svijeta putem osjetila njuha i sluha

GOVOR, KOMUNIKACIJA, IZRAŽAVANJE I STVARALAŠTVO

- Poticanje razvoja govora kroz bogaćenje rječnika

Ciljevi:

- Pojačati kompetenciju pomagača djece s teškoćama u razvoju (radionice)
- Unaprijediti inkluziju djece s teškoćama u razvoju
- Jačanje samopouzdanja djece s teškoćama (osjećaj uključenosti)
- poticanje senzomotornog razvoj djece s teškoćama

Aktivnosti:

- prikupljanje neoblikovanog materijala
- Izrada didaktičkih sredstava od neoblikovanog materijala - individualno sa djetetom sa teškoćama u razvoju i na nivou skupine

- Izrada taktilnih slikovnica
- Izrada taktilnih plakata
- Pisanim putem u kutiću za roditelje, prezentiraju se ciljevi i planirane aktivnosti projekta
- Izrada brošure - prezentacija izrađenih sredstava
- Prezentacija slikovnica
- poticati igre kojima će dijete integrirati vizualno, senzoričko i motoričko područje,
- poticati kod djece znatiželju i istraživačko ponašanje.

NOSITELJI PROGRAMA: stručni tim, pomagač

DINAMIKA PROVEDBE: tijekom cijele godine

4.6. POSEBNI KRAĆI PROGRAMI IZVAN REDOVITOG PROGRAMA

4.6.1. Radionice za roditelje „Rastimo zajedno“

Ovu pedagošku godinu planiramo provesti ciklus radionica «Rastimo zajedno» u sklopu Unicef-ovog programa «Prve tri su najvažnije». Ciklus se sastoji od 11 interaktivnih radionica za roditelje. Provode se jednom tjedno pod stručnim vodstvom stručnog suradnika i odgojitelja.

Ciljevi:

- omogućiti roditeljima da od stručnjaka i drugih roditelja steknu podršku i dodatne informacije o roditeljstvu
- jačanje roditeljskih vještina
- razvijanje partnerskih odnosa roditelja i vrtića

Aktivnosti:

- ciklus radionica za roditelje (vježbe, primjeri, diskusije)
- preporuke literature
- individualno i grupno savjetovanje roditelja

Nositelji programa: odgojitelji, roditelji djece u dobi 1-3 godine, stručni suradnici

Dinamika trajanja: ožujak 2023. – svibanj 2023.

4.6.2. Programi sigurnosti i samozaštite djece i programi prevencije

Kroz različite aktivnosti u redovitom odgojno-obrazovnom radu, kao i neke specifične aktivnosti, odgojitelji potiču razvoj zdrave samosvijesti i razvoj otpornosti, kao i sposobnost djece za snalaženje u raznim situacijama. Odgojitelji s djecom rade na promicanju zdravih stilova života, na poticanju socio-emocionalnog razvoja općenito, a pogotovo na nenasilnom rješavanju sukoba i odnosima s vršnjacima. Sve ovo su bitni temelji u prevenciji, i stoga je rad u predškolskoj dobi usmjeren na jačanje ovih temelja, a manje na specifični rad na ovoj tematici. Pored toga, roditelji i odgojitelji kao djeci važne osobe koje značajno utječu na razvoj djece također su uključeni u različite oblike edukacije. Bitan segment sigurnosti i samozaštite predstavljaju i vježbe evakuacije i ponašanje u opasnim situacijama. Jedna od zadaća i ove pedagoške godine je unaprijeđenje Mjera sigurnosti, zaštite i protokola o postupanju u kriznim situacijama Dječjeg vrtića Karlovac.

4.6.3. “Sigurnije škole i vrtići”

Projekt “sigurnije škole i vrtići” projekt je Hrvatskog Crvenog križa odobrenog od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta. Hrvatski Crveni križ razvio je edukativnu platformu koja nudi metodički i sadržajno standardizirane različite edukativne materijale, aktivnosti, alate i pozadinske informacije za teme: priprema za sve vrste izvanrednih situacija, prva pomoć, psihosocijalna podrška i opća sigurnost u školama i vrtićima. Cilj programa je stvaranje odgojno-obrazovnog okvira za sustavnu provedbu i prepoznavanje ovih važnih tema kako bi djeca od najranije dobi razvila kompetencije koje će ih bolje pripremiti za suočavanje s izazovima koje takvi izvanredni događaji donose sa sobom. Provedbom različitih ponuđenih aktivnosti vrtići sakupljaju bodove koji im donose certifikat sigurnog vrtića.

4.6.4. Provođenje preventivnog programa prometne kulture i sigurnosti djece u prometu

Neupitna je potreba naučiti djecu od najranijih dana osnovnim pravilima sigurnog ponašanja u prometu. Upozoriti ih na potencijalne opasnosti u prometu i koje posljedice proizlaze radi neprepoznavanja tih opasnosti. Djecu treba sustavno poučavati prometnim pojmovima, prometnim propisima i sigurnosnim pravilima, ustrajno zagovarati njihovu primjenu te razvijati svijest o zaštiti i samozaštiti u prometu. Realizacija ovoga podrazumijeva kompetentne i stručne odgojitelje u dječjim vrtićima iz područja prometnog obrazovanja, ali i suradnju sa svima koji mogu doprinjeti edukaciji o sigurnosti u prometu. Zato svake godine

Dječji vrtić Karlovac ostvaruje suradnju sa Postajom prometne policije Karlovac kroz prometnu edukaciju djece školskih obveznika te praktični dio: Malu biciklijadu.

Sigurno ponašanje u prometu te poštivanje prometnih pravila djeca uvježbavaju u šetnjama okolicom vrtića, te u igri, u vrtiću, tijekom cijele pedagoške godine.

Nositelji programa: odgojitelji, policijski službenici

Trajanje programa: proljeće 2023

4.6.5. Znakovni jezik

Što je znakovni jezik?

Znakovni jezik je skup jednostavnih i lako primjenjivih znakova koji omogućuju komunikaciju bebe sa roditeljima i ostalim osobama prije nego što progovore.

Prednosti znakovnog jezika: Smanjuje suze i frustracije, smanjuje agresivna ponašanja, gradi povjerenje između beba i odgajatelja, pomaže odgajateljima da brže i bolje opažaju i reagiraju, potiče pozitivan emocionalni razvoj, osigurava uspješan intelektualni razvoj, potiče samopoštovanje i samopouzdanje, ojačava vezu roditelj- odgajatelj- dijete.

I ovu pedagošku godinu provoditi će se edukacija odgojitelja vezano za znakovni jezik i primjena istog u odgojnim skupinama.

Predviđeno je da će se aktivnosti odvijati kroz cijelu pedagošku godinu, počevši od sredine 10 mjeseca u jasličkim skupinama, a edukacija odgojitelja će započeti u listopadu.

4.6.6. Brain gym

Brain gym pokreti predstavljaju niz jednostavnih i ugodnih pokreta koji potiču iskustvo učenje cijelim mozgom. Osobito su učinkoviti u području školskih vještina. Zato će se aktivnosti brain gym-a provoditi na nivou starijih dobnih skupina. Ti pokreti su prirodna i zdrava alternativa napetostima i pomažu u prevladavanju većine teškoća u učenju.

Postoje 3 osnovna pravila:

1. Učenje je prirodna aktivnost
2. Teškoće ili tzv. „blokade u učenju“ nisu ništa drugo do nemogućnosti nošenja sa stresom i neizvjesnošću novih zadataka
3. Svi smo mi na neki način „blokirani“ jer nismo naučili kako se kretati.

Metoda brain gym-a počiva na rezultatima proučavanja mozga i utjecajem pokreta na rad mozga i procese učenja.

Aktivnosti će se provoditi u toku cijele pedagoške godine.

4.7. OBOGAĆIVANJE REDOVNOG PROGRAMA ODGOJNO OBRAZOVNOG RADA KROZ DOGAĐANJA U VRTIĆU I DRUŠTVENOJ SREDINI

Život djece i odraslih u vrtiću obogaćuje se različitim aktivnostima vezanim uz aktualna događanja u djetetovom neposrednom okruženju, blagdane, zanimljive datume, razvoj kulturnog i nacionalnog identiteta i onima od specifičnog interesa djece ili odgojitelja. Tijekom godine u skladu s godišnjim planom ustanove i planovima i programima skupina, obilježavaju se prigodni datumi, na nivou pojedinih skupina, više skupina i cijelih objekata:

- IX - Hrvatski olimpijski dan
  - Europski tjedan mobilnosti
  - Prvi dan jeseni

- X - Dječji tjedan
  - Dani vrtića
  - Dani kruha – Dani zahvalnosti za plodove zemlje
  - Jesenske svečanosti
  - Dan jabuka
  - Mjesec knjige

- XI - Dan mrtvih
  - Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad djecom
  - Međunarodni dan dječjih prava

- XII - Sv. Nikola
  - Sveta Lucija
  - Prvi dan zime
  - Adventsko vrijeme i Božić
  - Nova godina

- II -Valentinovo

- III - Maškare
  - Dan žena

- Dan očeva
- Svjetski dan voda
- Svjetski dan kazališta
- Prvi dan proljeća
- Svjetski dan osoba sa Down sindromom

- IV - Uskrs
- Dan planeta Zemlje

- V - Majčin dan
- Međunarodni dan obitelji
  - Sv. Florijan
  - Olimpijski festival
  - Završne svečanosti

Osim navedenog, za sve skupine, sukladno njihovim mogućnostima i interesima, organizirat će se kazališne predstave, jednodnevni izleti, posjete unutar i izvan vrtića, te ostali oblici obogaćivanja odgojno-obrazovnog rada.

5. OBRAZOVANJE I STRUČNO USAVRŠAVANJE

S ciljem jačanja stručne kompetencije obrazovnih radnika, planirani su novi oblici grupnog stručnog usavršavanja djelatnika unutar ustanove.

a) Interni stručni aktivni bit će planirani u suradnji stručnog tima i odgojitelja. Putem radionica, grupnih refleksija i timskog rada obrađivat će se teme relevantne za unapređenje odgojne prakse. Ovakav oblik stručnog usavršavanja uvažava iskustvo, stručnost i potencijal svakog djelatnika da doprinese razvoju odgojno-obrazovne prakse svojih kolega, ali i prakse i kulture cijele ustanove.

b) Timski sastanci odgojitelja po objektima bazirat će se na problematici pojedinog objekta. Diskusijama, predavanjima i radionicama odgojitelji će na nivou objekta planirati kalendar događanja i strategije rada tijekom nadolazećeg perioda, te obrađivati teme vezane za program odgojno-obrazovnog rada (npr. dokumentiranje). U sklopu timskih sastanaka, odgojitelji će povremeno organizirati i osvrte na ostvarene aktivnosti i događanja u svrhu analiziranja i unapređenja plana i programa rada.

6. SURADNJA S RODITELJIMA

Nama kao odgojno obrazovnoj ustanovi u cilju je sretno i zadovoljno odrastanje djeteta u pozitivnom i bogatom okruženju stvorenom zajedno našim snagama. Partnerstvo roditelja i odgojitelja izrodit će sretno i zadovoljno dijete.

Uloga roditelja i odgojitelja međusobno se nadopunjuju i jedni drugima postaju “produžena ruka.

Za kvalitetnu suradnju važna je obostrana komunikacija, razumijevanje, uvažavanje i empatija u međusobnom odnosu.

Planirane suradnje;

-svakodnevno informiranje roditelja o važnim trenucima u danu

-individualne konzultacije

-kreativne radionice i zajedničko druženje roditelj, djece i odgojitelja

-roditeljski sastanci:

- informativni

- prezentacijski

- tematski

- tribine

- komunikacijski.

7. SURADNJA S DRUŠTVENIM ČIMBENICIMA

Proces odgojno obrazovnog rada i integrativni pristup u radu s djecom zahtjeva povremeno uključivanje vanjskih čimbenika.

Cilj je unapređivanje kulturne i javne djelatnosti, interakcijom s društvenom sredinom, s ciljem podizanja kvalitete odgojno-obrazovnog rada s djecom te prezentacije postignuća unutar i izvan vrtića

Planirane suradnje tijekom godine:

- Ministarstvo znanosti i obrazovanja

- Agencija za odgoj i obrazovanje

- Gradska uprava, odjel društvenih djelatnosti i dr.

- Gradske četvrti,

- Gradski i županijski vrtići
- MUP
- Gradska knjižnica
- Gradski muzej
- Gradsko kazalište
- Vatrogasna postrojba
- Zavod za javno zdravstvo
- Pedijatri grada Karlovca
- Župni ured
- Udruga slijepih
- Udruga invalida
- Turistička agencija
- Osnovne škole
- Srednje škole
- Karlovački obrtnici
- Hostel Selce

8. PLAN I PROGRAM RAVNATELJICE I ČLANOVA STRUČNOG TIMA TE FIZOTERAPEUTKINJE I ZDRAVSTVENE VODITELJICE

U prilogu ovog Godišnjeg plana i programa nalazi se:

- PROGRAM RADA RAVNATELJICE
- PROGRAM RADA STRUČNE SURADNICE LOGOPEDINJE
- PROGRAM RADA STRUČNE SURADNICE PSIHOLOGINJE
- PROGRAM RADA FIZIOTERAPEUTKINJE
- PROGRAM RADA ZDRAVSTVENE VODITELJICE

Ovaj će se Godišnji plan i program rada bude li potrebno proširivati i nadopunjavati tijekom godine.